

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова науково-методичної ради
Факультету систем і засобів

масової комунікації

 Юлія ГАРКАВЕНКО

« 30 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКП 2.3 Мова професійної комунікації

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 06 Журналістика

спеціальність 061 Журналістика

спеціалізація _____

освітня програма «Реклама і зв'язки з громадськістю»

рік набору 2023/2024 форма навчання денна термін навчання 1 рік 5 місяців

вид дисципліни обов'язкова

Розробник Алла Анатоліївна Михайлова, доц. каф. ЗКТ, к. філол. наук, доцент

Погоджено гарант ОП

(підпис)

Владлена Мироненко
(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри реклами та зав'язків з громадськістю
Протокол від « 23 » червня 2023 року № 18

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету систем і засобів масової комунікації
Протокол від « 30 » серпня 2023 року № 1

Дніпро
2023

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ЕСТS	Обсяг роботи студента (години)						
			екзамен	диф.залик	залик	курсова робота	форма	кількість		аудиторні						самостійна робота
										всього	всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2023/24	1	1	1					3,0	90	32	16	16				58
20__/_																
20__/_																
20__/_																

* Робоча програма (РП) розробляється на повний цикл навчання за навчальною дисципліною, тобто зазначаються усі семестри викладання за ОП, якщо дисципліна викладається декілька років.

1. Мета дисципліни формування навичок професійної комунікації у майбутніх фахівців у галузі журналістики за другим (магістерським) рівнем ЗВО із опертям на ортологію, стилістику й риторику української мови.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за ОП:

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

СК05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

СК10. Здатність розробляти, створювати та редагувати рекламні матеріали, рекламні та/або PR-тексти.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни.

Базові знання з української мови, з дисциплін «Мова засобів масової комунікації», «Мова сучасної інформаційної діяльності».

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем
1.	Здатність керуватися українським мовним законодавством, ЗУ «Про медіа» та ЗУ «Про рекламу» у професійній комунікації. Спиратися на законодавчу базу при	ПР 07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	№ 1

	створенні контенту у медійній та рекламній діяльності.	ПР 15. Здійснювати рекламування товарів або послуг, створювати різні види рекламних текстів, які дозволятимуть представити переваги рекламованих товарів або послуг.	
2.	Вміти керуватися мовними нормами у професійному спілкуванні, а також при створенні інформаційного продукту. Дотримуватися культури медійного слововживання.	ПР 04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації. ПР 15. Здійснювати рекламування товарів або послуг, створювати різні види рекламних текстів, які дозволятимуть представити переваги рекламованих товарів або послуг	№ 2
3.	Вміти використовувати лексичні та фразеологічні засоби в медіамові та мові рекламних текстів.	ПР 17. Створювати рекламно-інформаційний продукт та ефективно його просувати, унікальні, авторські рекламні та PR-тексти різного роду.	№ 3
4.	Вміти використовувати морфологічні засоби мови в медіа та рекламній комунікації.	ПР 17. Створювати рекламно-інформаційний продукт та ефективно його просувати, унікальні, авторські рекламні та PR-тексти різного роду.	№ 4
5.	Вміти використовувати синтаксичні засоби мови в професійній комунікації.	ПР 17. Створювати рекламно-інформаційний продукт та ефективно його просувати, унікальні, авторські рекламні та PR-тексти різного роду.	№ 5
6.	Вміти реалізовувати сформовані лінгвістичні компетенції в онлайн-комунікації. Вміти застосовувати здобуті знання та навички при комунікації в професійному онлайн-середовищі.	ПР 04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій,	№ 6

		пошуку та аналізу відповідної інформації. ПР 07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	
7.	Вміти використовувати мовні засоби відповідно до стилів мовлення. Вміти використовувати усні та писемні форми наукового стилю у професійній комунікації.	ПР 04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації. ПР 15. Здійснювати рекламування товарів або послуг, створювати різні види рекламних текстів, які дозволятимуть представити переваги рекламованих товарів або послуг.	№ 7
8.	Вміти використовувати мовленнєві, стилістичні та комунікативні принципи презентації для побудови ефективної професійної комунікації.	ПР 04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації. ПР 15. Здійснювати рекламування товарів або послуг, створювати різні види рекламних текстів, які дозволятимуть представити переваги рекламованих товарів або послуг ПР 17. Створювати рекламно-інформаційний продукт та ефективно його просувати, унікальні, авторські рекламні та PR-тексти різного роду.	№ 8

4. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*				
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
1 семестр						
<i>Розділ 1.</i>						
1	Тема 1.1 Українська мова – мова професійної комунікації. Українське мовне законодавство та мовна політика.	2	2			6
2	Тема 1.2 Культура мови та культура мовлення. Мовні норми. Культура медійного слововживання. Культура звертань.	2	2			6
3	Тема 1.3 Лексичні засоби української мови у професійній комунікації. Неологічна лексика.	2	2			16
4	Тема 1.4 Морфологічні засоби української мови у професійній комунікації.	2	2			6
5	Тема 1.5 Синтаксичні засоби української мови у професійній комунікації.	2	2			6
6	Тема 1.6 Інтернет-комунікація. Професійна комунікація в онлайн-середовищі. Форми онлайн-комунікації. Мовний етикет в онлайн-комунікації.	2	2			6
7	Тема 1.7 Стилї мовлення. Мова ділових паперів. Наукова комунікація.	2	2			6
8	Тема 1.8 Мистецтво презентації. Мовленнєві, стилістичні, комунікативні принципи презентації. Мовні засоби презентації.	2	2			6
Всього годин		16	16			58

Тематика практичних занять

№ Тем и	Тематика (назва) практичного заняття	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
<i>Розділ 1.</i>			
Тема 1.1	Мова сучасних медіа як репрезентант національної мови. Закон України «Про медіа». Мова ворожнечі та мова дискримінації. ЗУ «Про рекламу»: користувацький контент, соціальні мережі, блогери	2	Основна: №№ 4,8,22 Інформаційні джерела: №№ 3,4,5,7,10
Тема 1.2	Культура мови та культура мовлення. Мовні норми. Культура медійного слововживання. Культура звертань.	2	Основна: №№ 3,4,7,16,18,22 Додаткова: № № 2,4,16,27,28 Інформаційні джерела: №№ 1,6,9

Тема 1.3	Лексичні засоби української мови у професійній комунікації. Неологічна лексика.	2	Основна: №№ 5,6,10,12,13,15,17,22 Додаткова: №№ 4,9,10,13,14,17,18,22,24,27 Інформаційні джерела: №№ 1,9
Тема 1.4	Морфологічні засоби української мови у професійній комунікації.	2	Основна: №№ 3,4,5,6,10,11,15 Додаткова: №№ 15,21,28 Інформаційні джерела: №№ 1,6,9
Тема 1.5	Синтаксичні засоби української мови у професійній комунікації.	2	Основна: №№ 4,5,6,11,14 Додаткова: №№ 15,28 Інформаційні джерела: №№ 1,6,9
Тема 1.6	Професійна комунікація в онлайн-середовищі. Форми онлайн-комунікації. Мовний етикет в онлайн-комунікації.	2	Основна: №№ 1,16,20 Додаткова: №№ 2,4,8,11,12,25 Інформаційні джерела: №№ 1,9
Тема 1.7	Стилі мовлення. Мова ділових паперів. Наукова комунікація.	2	Основна: №№ 4,6,10,15 Додаткова: №№ 20,21,28 Інформаційні джерела: №№ 1,6,9
Тема 1.8	Мистецтво презентації. Мовленнєві, стилістичні та комунікативні принципи презентації.	2	Основна: №№ 24,25 Додаткова: №№ 1,3,4,25,28 Інформаційні джерела: №№ 1,9
Всього годин		16	

Тематика самостійної роботи

№ Теми	Тема самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
1.	Виконання завдань до практичних занять	40 (8X5)	Позиція у списку вказана у таблиці «Тематика практичних занять»
2.	Підготувати презентацію за обраною темою, спираючись на композиційні, мовленнєві, стилістичні, комунікативні принципи створення.	18	Основна: №№ 24,25 Додаткова: №№ 1,3,4,25,28
Всього годин		58	-

5. Схема формування оцінки.

5.1 Шкала відповідності оцінювання:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
Задовільно/Satisfactory		75-81
		64-74
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	60-63
		0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточний контроль:

Форма оцінювання	Строки проведення оцінювання (тижні викладання)	Максимальна кількість балів
Завдання до практичних занять	1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 тижні	40 (8X5)
Підготовка і захист презентації на обрану тему	15, 16 тижні	20
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання		60

Захист курсової роботи / проєкту:

Форма оцінювання	Строки проведення оцінювання (тижні викладання)	Максимальна кількість балів
Захист курсової роботи / проєкту	-	-

Семестровий контроль:

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Екзамен	40

5.3 Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання знань здобувачів*	
Форма 1	
Бали	Критерій
5	<i>Вчасне та повне виконання практичного завдання. Виконане завдання не містить помилок. Студент підтверджує самостійне виконання завдання участю на практичному занятті, захищає свою роботу, обґрунтовує або коментує відповіді із опертям на використані джерела (за необхідності).</i>
4	<i>Вчасне виконання завдання, яке може містити незначну кількість помилок (2-4), участь в обговоренні на практичному занятті.</i>
3	<i>Робота є неповною або містить помилки (5-8), студент виявляє свої знання під час заняття, але відповіді не є повними і потребують</i>

	<i>додаткового опрацювання теми.</i>
2	<i>Роботу виконано із запізненням; вона містить значну кількість помилок (10-15); студент не може повно й виважено обґрунтувати відповідь, бере пасивну участь на практичному занятті.</i>
1	<i>Роботу виконано із запізненням; вона містить значну кількість помилок (12-15 і більше); студент не може повно й виважено обґрунтувати відповідь, не є учасником на практичному занятті.</i>
20	<i>Презентацію виконано із дотриманням усіх вимог.</i>
Форма 2	
Бали	Критерій
Форма «Екзамен»	
Бали	Критерій
20	<i>Виконання індивідуального завдання, що повністю відповідає висунутим вимогам.</i>
20 (20X1)	<i>Тестування. 20 тестів закритого типу з однією правильною відповіддю.</i>

* (за кожною формою оцінювання, зазначеною у п. 5.2)

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання: словесні, наочні, практичні

Інструменти та обладнання: персональний комп'ютер, айфон

Програмне забезпечення: Microsoft 365

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Ботвина Наталя. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділової комунікації: навч. посібник. – Київ: АртЕк, 2002. – 205 с
2. Головащук С.І. Словник наголосів: Понад 20 000 слів. – Київ: Наук. думка, 2003. - 320с.
3. Культура мови на щодень/Н.Я. Дзюбишина-Мельник, Н.С. Дужик, С.Є. Єрмоленко та ін. – К.: Довіра, 2000. – 169с.
4. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник/За редакцією Н.Д. Бабич. – Чернівці: Книги – XXI, 2005. – 572с.
5. Курило Олена. Уваги до сучасної української літературної мови. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. – 303с.
6. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. – К.: Академія,

2007. – 360с.

7. Миронюк О. М. Історія українського мовного етикету. Звертання / НАН України ; Інститут української мови. – К.: Логос, 2006. — 168с.
8. Мова ворожнечі та ЗМІ: Міжнародні стандарти та підходи. Київ.2015// URL: http://labs.journ.univ.kiev.ua/hrj/wp-content/uploads/2018/01/%D0%9C%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D0%B5%D1%87%D1%96_%D0%97%D0%9C%D0%86_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
9. Підмогильний В., Плужник Є. Російсько-український фразеологічний словник. – К.:УКСП «Кобза», 1993. – 248с.
10. Пономарів О. Д. Культура слова. Мовностилістичні поради: навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. ВНЗ – Вид. 3-тє, стер. – К.: Либідь, 2008. – 239с.
11. Попович А. С. Українська мова в засобах масової комунікації: монографія. Київ: КНТ, 2018. 299 с.
12. Словник епітетів української мови / С. П. Бирик, С. Я. Єрмоленко, Л. О. Пустовіт; за ред. Л. О. Пустовіт. – Київ: Довіра, 1998. – 431 с.
13. Словник синонімів української мови: у 2 т. / А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук. – Київ: Наукова думка, 1999–2000. – Т. 1–2.
14. Супрун Л. В. Українська мова в засобах масової комунікації: синтаксис, пунктуація: навч. посіб. для студ. спец. «Журналістика». 2-ге видан. перероб. й доп. Вінниця, 2008. 165 с.
15. Сидоренко О. М., Мацько Л. І., Мацько О. М. Стилістика української мови: підручник. Київ: Вища шк., 2003. 462 с.
16. Стахів М. О. Український комунікативний етикет: навч.-метод. посібник. – К. : Знання, 2008. – 245с.
17. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологічний словник української мови. – Київ: Освіта, 1998. – 224 с.
18. Уліщенко Ольга. Мова чудова: словник. – Київ: Vivat, 2016. – 356 с.
19. Фразеологічний словник української мови. У 2 кн. / Уклад.: В. М. Білоноженко та ін. – Київ: Наукова думка, 1999. – Кн. 1. – 528 с. – Кн. 2. – 984 с.
20. Чемеркін С.Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньоструктурні процеси. – К., 2009. — 240 с. // URL: <https://iul-nasu.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/chemerkin-s.pdf>
21. Шеремета Н. П. Українська мова в засобах масової комунікації : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2015. 188 с.
22. Яцимірська Марія. Культура мови журналіста: навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с// URL: https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Posibnyk_pdf.pdf
23. Яцимірська Марія. Сучасний медіатекст: словник-довідник. – Львів: ПАІС, 2005. – 220 с.
24. Як робити презентації: лайфхаки для недизайнерів. 19.06.2020. // happymonday.ua: вебсайт // URL: <https://happymonday.ua/yak-robyty-prezentatsiyi>
25. Кучерук Олександр. 8 правил ефектної презентації. 27 грудня 2020 року // laba.ua: вебсайт // URL: https://laba.ua/blog/8-pravil-efektnoji-prezentaciji?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=blog-dsa&utm_content=search_DSA-ua&gad_source=1&gclid=CjwKCAiAivGuBhBEEiWAWiFmYeNJPakQWr0nJF9OMKV0ECQ6Tr6u56TOoWjkDYsl3y2bZ4CGQs5ddhoCc9MQAvD_BwE

Додаткова:

1. Алчанова Олена. Історія PowerPoint, яку ви не знали. 4 липня 2017 р. // laba.ua: вебсайт // URL: <https://laba.ua/blog/show/107>
2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ : Либідь, 2009. 265 с.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
4. Биби́к С. П., Сьота Г. М. Словник іншомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання / За ред. С. Я. Єрмоленко. – Харків: Фоліо, 2006. – 623 с
5. Бондар Ю. В., Головатий М. Ф, Сенченко М. І. Енциклопедія для видавця та журналіста. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 400 с.
6. Вороню́н І.Г., Хижняк В.В. Особливості реалізації мовної особистості в інформаційному суспільстві // https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/part_1/5.pdf
7. Дончик В. Мова не винна : (Про суржик, двомовність і грамотність на українському ТБ) / В. Дончик // Слово і час.– 2001. - № 2. – С. 68-77.
8. Етикет онлайн-комунікації при дистанційній роботі // URL: <https://uplan.org.ua/etyket-onlain-komunikatsii-pry-dystantsiinii-roboti/>
9. Жарко С.Ю. Тенденції сучасної української літературної мови та їх відображення в мові ЗМІ // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Соціальні комунікації», 2016. Вип. 16
10. Жарко С.Ю. Тенденції в мові сучасного українського телебачення // Лексико-граматичні інновації в сучасних слов'янських мовах: ІХ Міжнародна наукова конференція (м.Дніпро, Дніпровський національний університет ім. Олесья Гончара, 12-13 квітня 2019 року): матеріали / укладач О.К.Куварова; за редакцією проф. Т.С.Пристайко. – Дніпро: Ліра, 2019. – С. 72 – 74.
11. Залишаюся вдома: добірка інструментів для ефективної комунікації онлайн. 18.03.2020 // Європейський простір: веб-сайт // URL: <https://euprostitir.org.ua/practices/149086>
12. Інтернет як засіб комунікації людей // Інтернет-комунікація: веб-сайт // URL: <https://sites.google.com/view/bezpecnyj-internet/%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1%82%D1%83/%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F>
13. Калашник В. С., Колоїз Ж. В. Словник фразеологічних антонімів української мови. 3-тє вид., доп., випр. Київ : Довіра, 2006. 349 с.
14. Капелюшний А. О. Енциклопедія афоризмів, крилатих фраз, цитат “Журналістика – це творчість і ремесло”: Близько 19200 висловів 3300 авторів. – Львів: ПАІС, 2011. – 960 с.
15. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок. Львів: ПАІС, 2000. 68 с.
16. Караванський С. Пошук українського слова, або боротьба за національне "я"/ Караванський С. – Київ : Академік, 2001. – 236 с.
17. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. 2-е вид. доп. і опр. Київ: Українська книга, 2000. 480 с.
18. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: монографія / НАН України; Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. – 335с.

19. Клименко О., Кузьменко О. Модель мовної особистості журналіста у лінгвістиці // http://eprints.zu.edu.ua/32410/1/%D0%9A%D0%BB%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9A%D1%83%D0%B7%D1%8C%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf
20. Кононенко В. І. Мова. Культура. Стыль: 36. ст. / АПН України; Прикарпатський ун-т ім. Василя Стефаника – К.; Івано-Франківськ: Плай, 2002. – 459с.
21. Кравець Л. В. Стилїстика української мови: Практикум: Навч. посібник для студ. філол. спец. вищих навч. закладів / Любов Іванівна Мацько (ред.). – К.: Вища школа, 2004. – 200с.
22. Мазурик Д. Нове в українській лексиці: Словник-довідник. Львів: Світ, 2002. 130 с.
23. Правила онлайн-комунікації з колегами по роботі. 16.11.2023 // jobs.ua: веб-сайт // URL: <https://jobs.ua/articles/pravila-onlayn-komunkats-z-kolegami-po-robot-14992>
24. Пономаренко Л. Г. Українська мова в засобах масової комунікації: лексика, фразеологія: навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Журналістика». Запоріжжя, 2005. 92 с.
25. Романюк Анна. Словник для соціальних мереж: 20 ключових термінів для онлайн-спілкування // Перший кембриджський центр: веб-сайт // URL: <https://cambridge.ua/uk/blog/20-populyarnykh-internet-slengov-na-angliyskom-yazyke/>
26. Савчук Р. Л. Мова засобів масової інформації: хрестоматія до дисципліни / Руслана Любомирівна Савчук. – Івано-Франківськ : ПНУ, 2017. – 135 с.
27. Сербенська Олександра, Білоус Марія. Екологія українського слова. Практичний словник-довідник. – 3-тє вид., випр. й доп. – Львів: Сполом, 2015. – 85 с.
28. Українська мова: енциклопедія / НАН України; Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні ; Інститут української мови ; Видавництво "Українська енциклопедія" ім. М.П.Бажана / В.М. Русанівський (голова ред.кол.). – вид. 3-тє, зі змінами і доп. – К.: "Українська енциклопедія" ім. М.П.Бажана, 2007. – 856с.

8. Інформаційні ресурси:

1. Блог професора Пономарева // URL: <https://www.bbc.co.uk/blogs/ukrainian/ponomariv/2442>
2. З енциклопедії «Українська мова» // URL: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
3. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». 27.10.2023 // Верховна Рада України: веб-сайт // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
4. Закон України «Про медіа»// Верховна Рада України: веб-сайт // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
5. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про рекламу" та інших законів України щодо імплементації норм європейського законодавства у національне законодавство України шляхом імплементації окремих положень законодавства Європейського Союзу у сфері аудіовізуальної реклами (Європейської конвенції про транскордонне телебачення, Директиви Європейського парламенту та Ради [2010/13/ЄС](#) про аудіовізуальні медіапослуги від 10 березня 2010 року із змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 року)» // Верховна Рада України: веб-сайт // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3136-20#Text>
6. Офіційний сайт української мови // URL: <http://ukrainskamova.com/>
7. Смірнова Тетяна. Вимоги до контенту. Інформаційний напрямок 2023 // URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PL0cTgva-ZY>

8. Уповноважений із захисту державної мови // URL: <https://mova-ombudsman.gov.ua/>
9. Фаріон Ірина. Курси культури української мови // URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PL550qqmU30KIgmyUAwYsRm7IFzOBUvm_5
10. 31 березня 2023 року набирає чинності Закон України «Про медіа», який посилить позиції української мови у цій сфері // Уповноважений із захисту української мови: веб-портал. 23 березня 2023 року // URL: <https://mova-ombudsman.gov.ua/news/31-bereznia-2023-roku-nabyraie-chynnosti-zakon-ukrainy-pro-media-iakyi-posylyt-pozytsii-ukrainskoi-movy-u-tsii-sferi>